

MIC TRATAT PISICOLOGIE

BUCĂȚI FELINE ÎN FELII
strânse la un loc de
ȘERBAN FOARȚĂ

Ilustrații de
ANDREI GAMARȚ

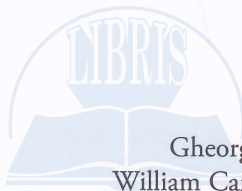
Ediția a doua, revăzută și adăugită

 HUMANITAS
BUCUREȘTI

Charles Baudelaire	<i>Pisica</i> 6
François-Augustin	
Paradis de Moncrif	<i>Epistola a IV-a</i> 9
Johann Wolfgang	
von Goethe	<i>Jivinele divin oblăduite</i> 11
Nina Cassian	<i>Turban motanul</i> 12
Charles Baudelaire	<i>Pisica</i> 14
Joachim Ringelnatz	<i>Frumoase doamne</i> <i>cu pisici frumoase</i> 15
Paul Verlaine	<i>Femeie și pisică</i> 18
Charles Cros	<i>Colț de tablou</i> 19
Paul Scaron	<i>Epistolă</i> 20
François-Augustin Paradis	
de Moncrif	<i>Epitaful pisicului doamnei ducese</i> <i>Ludovise du Maine</i> 23
Jules Laforgue	<i>În amintirea unui pisic pitic</i> <i>al meu</i> 24
Guillaume Apollinaire	<i>Pisica</i> 25
Eleanor Farjeon	<i>[Dormitorul mășelor]</i> 27
Romulus Bucur	<i>Cântecel</i> 28
Ruxandra Cesereanu	<i>California (pe Someș)</i> 29
Ș. F.	<i>Colaj sumar</i> 30
Marius Conkan	<i>Cantos VIII</i> 32
Adrian Bodnaru	<i>[Săptămâna pisicilor]</i> 33
Denisa Comănescu	<i>Unui poet</i> 35
Alex. Leo Șerban	<i>Desfăcând un inel</i> 36
M. Ivănescu	<i>[Comentarius perpetuus]</i> 37
Mihail Vakulovski	* * * 40
Gheorghe Grigurcu	<i>În memoria pisicuței Clopoțel</i> 42

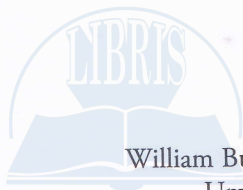
- Gheorghe Grigurcu *Pisica* 43
William Carlos Williams *Așa* 44
Ion Monoran *Sunt un băiat furtunos* 45
Dan Emilian Roșca *Suburbie* 46
Adrian Bodnaru *[Catren]* 47
Virgil Mazilescu *Prima poveste pentru Ștefana* 48
Șerban Foarță *Siamezra* 49
Torquato Tasso *Pisicii* 51
Gellu Naum *[Japonica]* 53
Simona Popescu *Salvarea speciei* 55
Simona Popescu *Despre regenerarea nevăzută* 57
Șerban Foarță *Achat ș-achat* 58
Sei Șonagon *Însemnări de căpătâi* 59
Miron Radu Paraschivescu *De toamnă* 60
Nichita Stănescu *Balada motanului* 61
Ion Mureșan *Poem de dragoste [...]* 62
Adrian Popescu *Pisicile din Torcello* 64
Rudolf Kassner *Vrăjitorul* 66
Sesto Pals *Pisicile cerului* 68
Virgil Mazilescu *fragmente* 69
Dan Coman *Pisica Larisei* 70
Georges-Louis Leclerc de Buffon *Felis catus* 71
Henry Beard *Precepte taoiste* 74
M. Ivănescu *[Comentarius perpetuus]* 76
Ruxandra Cesereanu *California (pe Someș)* 81
Ion Mureșan *[Nu știi niciodată cui îi moare pisica]* 83
Ileana Mălăncioiu *Ochii de pisică* 84
Serghei Esenin ** * ** 85
Alex. Leo Șerban *Pantazi Graure* 86
Maurice Carême *A nins* 87
Ș. F. *Addendum* 88
Anonim *Limerick* 89
Eugène Ionesco *Rinocerii* 90
Jean-Pierre Claris de Florian *Pisoiul și oglinda* 94
Jorge Luis Borges *Beppo* 95

Șerban Foarță	<i>Pisica roz</i> 96
François René de Chateaubriand	[<i>Motanul galben</i>] 97
François-Augustin Paradis	[<i>Pisicul în trei culori</i>] 98
de Moncrif	<i>Pisicul alb</i> 99
Charles Cros	<i>Pisicul dnei Reynolds</i> 100
John Keats	* * * 101
Fernando Pessoa	<i>Pessoa</i> 102
Denisa Comănescu	<i>O călătorie</i>
Constantin Abăluță	<i>cu Fernando Pessoa</i> 103
E.T.A. Hoffmann	<i>Părerile despre viața</i>
	<i>ale motanului Murr</i> 105
Jules Lemaitre	<i>Sonet</i> 109
Charles Baudelaire	<i>Pisicile</i> 110
Georges Perec	<i>Motanii noștri</i> 111
Hippolyte Taine	<i>Opiniile filozofice</i>
	<i>ale unui pisic</i> 112
Pablo Neruda	<i>Odă pisicii</i> 119
	[<i>Victor Hugo</i>
	<i>către Théophile Gautier,</i>
	<i>28 iulie 1847</i>] 122
Théophile Gautier	[<i>Madame-Théophile</i>] 123
Eric-Emmanuel Schmitt	<i>Viața mea cu Mozart</i> 127
J.-K. Huysmans	<i>Acolo</i> 130
Prosper Mérimée	<i>Epistolă Domnișoarei</i>
	<i>Olga Lagrené</i> 132
Stéphane Mallarmé	[<i>Lilith, pisica neagră</i>] 133
Stéphane Mallarmé	[<i>Pisoiul frac</i>] 135
Colette	<i>Pisicuțul negru</i> 136
Jonathan Swift	<i>Călătoria lui Gulliver</i>
	<i>în Brobdingnag</i> 138
Robert Desnos	<i>Pisoiul fără pereche</i> 139
Christian Morgenstern	<i>Motanul</i> 140
Jacques Roubaud	<i>Poemă pisicoidală</i> 141
Radu Vancu	„ <i>Poate că totul se petrece</i>
	<i>într-o vacă</i> “ 142

- Octavian Soviany
Anonim
Watriquet Brassennel de Couvin
Șerban Foarță
Șerban Foarță
Emil Brumaru
Emil Brumaru
Jordan Chimet
Charles Perrault
Octavian Soviany
Joachim du Bellay
Joachim du Bellay
Clément Marot
Max Jacob
Max Jacob
Móricz Zsigmond
Tristan Klingsor
Tristan Klingsor
Eduard Mörike
Tristan Klingsor
Eustache Deschamps
Claude Roy
Jacques Prévert
Joachim du Bellay
Raymond Queneau
Nicolae Coande
Franz Kafka
Leonardo da Vinci
Leonardo da Vinci
Michelangelo Buonarroti
Maurice Carême
Maurice Carême
- Dilecta* 143
Fatrasie 144
Fatrasie 145
Pfisica [sic!]
lui Erwin Schrödinger 146
Albă ca Zăpada
Și cei 7 pisici 148
Cerșetorul de cafea 150
Fluturii din pandișpan 153
Închide ochii
și vei vedea orașul 154
Motanul încălțat 157
Evantaiul Dilectei 161
Sonetul pentru Menina 162
Epitaful unui motan 163
Rondel 164
Cântec 165
Numărătoare bretonă 166
Pisicuța-Piticuța 167
Nani, pisicuțo, nani 169
Pisicântec 170
Descântecul cursei de șoareci 171
Păzea, motanu! 172
Pisica și șoarecii 173
Pisicuțul alb 175
Motanul și pasărea 177
Stih în grai frânc
la moartea unui pisicuț 179
Fabulă 180
O viziune a fiecăruia 181
Mică fabulă 182
Stridia, șobolanul și pisica 183
Șoarecele, nevăstuica și pisica 184
[Incipitul sonetului V] 185
Atât de singur 187
Pisica și soarele 188

William Buttler Yeats	<i>Pisica și luna</i> 189
Umberto Saba	<i>Pisica</i> 190
Eszteró István	<i>Pis-pis, pisica albă</i> 191
Rainer Maria Rilke	<i>Pisica neagră</i> 192
Oscar Wilde	<i>Sfinxul</i> 193
Jorge Luis Borges	<i>Unei pisici</i> 195
Algernon Charles Swinburne	<i>Semețul prieten</i> 196
Romulus Bucur	<i>Portretul pisicii la tinerețe</i> 198
Gianni Rodari	<i>Presa felină</i> 199
Edward Lear	<i>Bubufnița și mățumățu</i> 200
Alan Brownjohn	<i>Poem cu pisică rea</i> 202
Gheorghe Grigurcu	<i>Pisicile</i> 203
Dario Bellezza	<i>Triptic</i> 204
Lewis Carroll	<i>Alice în Minunezia</i> 207
<i>Note și trimiteri</i>	209

CHARLES BAUDELAIRE

Pisica

I

Firesc, de parcă am fi rude,
La mine-n creier, un motan
Se plimbă tandru, de vreun an.
Când miaună, abia se-aude,

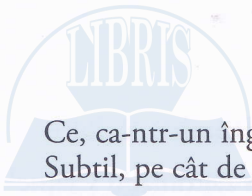
Atât de dulce și discret
E timbru-i; însă,-n vocea-i, câtă
Vigoare, când i se-ntărâtă!
Acesta-i farmecu-i secret.

Perlat și amplu, glasu-i propriu
În cel mai neumblat străfund,
Mă umple ca un vers profund
Și mă îmbată ca un opiu.

Mi-adoarme orice negru gând,
Extazele, în el, sunt toate;
Fără cuvânt, lungi fraze poate
Să-ngâne, aspru sau mai blând.

Nu știi să-mi faci să răsune
Mai nobil inima un alt
Arcuș, când, lin sau în tresalt,
Mi-l luneci îndelung pe strune,

Decât o face propriu-ți zvon,
Serafică felină stranie,

Ce, ca-ntr-un înger fără ani, e
Subtil, pe cât de multison.

II

În olmul ce-l emană bruna
Și blonda-i blană recunosc,
După ce-o mângâi vag, un mosc
Cu boare dulce ca nici una.

E duhul locului și-al meu:
Domnește, judecă, inspiră
Tot ceea ce,-mprejur, respiră;
E, poate,-o zână, sau un zeu?

Când ochii mei spre-această dragă
Făptură, ca, de un magnet,
Atrași, se-ntorc și, tot mai net,
Scrutează sinea mea întreagă,

Văd cu uimire de copil
O flamă care-i arde-n, pale,
Pupilele-i, ca vii opale,
Ce mă contemplă imobil.

Pisicile sunt ființe hărăzite înmagazinării mângâierii.

Stéphane Mallarmé

O pisică e seducția ca atare, tactul molaticelor unduiri.

Louis Ferdinand Céline¹

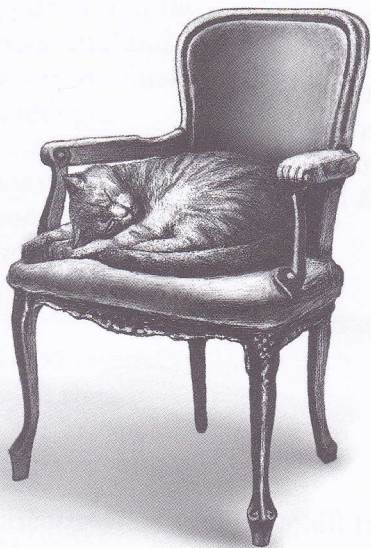
Culmea calmului e o pisică tolănită.

Jules Renard

Mahomet a preferat să-și taie una dintre mânci, cu hangerul, ca să nu-i tulbure unei pisici, ce-i adormise-acolo, somnul...

legendă

FRANÇOIS-AUGUSTIN PARADIS DE MONCRIF

Epistola a IV-a

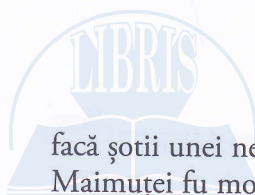
(fragmente)

Mahomet, din toată ceata-i de adepți, având încredere deplină în, mai ales, Abdorraham și vrând să și-o arate pe de-a-ntregul, îi dădu un supranume strălucit. Printre arabi, era un obicei, anume de a fi supranumit tatăl cutărui lucru sau fapte având o oarecare legătură cu moravurile sau cu înzestrarea persoanei respective; de aici, porecla lui Chalid, gazda profetului cât locuise la Medina și om de o răbdare exemplară, anume Abuioy, adică Părintele lui Iov. Mahomet, luând în considerare calitățile cele mai vrednice de stimă ale fidelului Abdorraham, găsi de cuviință să-l boteze, în cinstea dragostei față de Mâțul pe care profetul îl purta mereu în brațe, cu numele de Abuhareira, adică Părintele Pisicii.

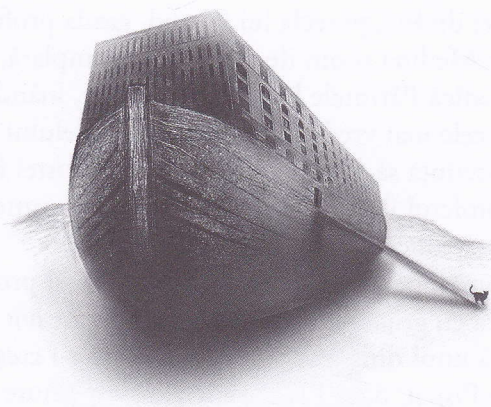
Mahomet, pe-atunci la începutul politicii prozelitiste, își cumpănea cu grijă orice gest; ar fi fost nepotrivit din parte-i să-și numească unul din Adepți, cu gândul de-a-i crește autoritatea, Părintele Pisicii, dacă Pisicile nu ar fi fost ținute la mare cinste de către arabi. [...]

Călătorilor prin țările arabe le-a scăpat o veche tradiție orientală asupra originii spitei pisicești, pe care o găsesc mai însemnată decât acelea care se vântură mereu, fiind verosimilă în câteva privințe; o știu de la Mulla, ce-l însoțise în Regatul Franței pe ultimul ambasador al 'Naltei Porți. Tradiția e aceasta:

În primele zile ale îmbarcării jivinelor pe Arcă, uimite de mișcarea ambarcației și de noul adăpost al lor, rămaseră-n bârlogul propriu, nedornice de cunoștințe noi. Cea dintâi căreia i se urî cu-această viață sedentară fu Maimuța; ea începu să-i

facă șotii unei nevârstnice Leoaice, care trăia-n vecinătate. Pilda Maimuței fu molipsitoare, pe Arcă instalându-se un spirit al tachinării reciproce, rămas același cât ținu călătoria, unele jivine menținându-l și după aceea, pe uscat. Avură loc, între diverse spețe, nenumărate infidelități, dând naștere unor dihanii inedite. Din amorurile tinerei Leoaice cu Maimuțoiul rezultară o Pisică și-un PISOI, care, altminteri celorlalte dobitoace, născute, ca și cuplul amintit, din acuplările de pe faimoasa Arcă, dobândiră, din născare, însușirea de a se prăsi peste măsură.

Păreră mea e că pisica e ultimul reprezentant al Paradisului terestru: cel mai domestic animal și,-n același timp, cel mai sălbatic.

Remo Forlani

Dumnezeu a inventat pisica pentru ca oamenii să aibă,-n casă, un tigră pe care să-l mângâie când vor.

Victor Hugo

JOHANN WOLFGANG VON GOETHE

Jivinele divin oblăduite

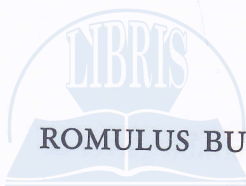
Jivine, patru,-n gând și-au pus
În Paradis s-ajungă,
Cu sfinții și pioșii, sus
Împart vecia lungă.

Întâiul fu asinul, căci
Pe Crist, făr' de-a-i da pinteni,
El în Orașul Sfintei Păci
L-aduse cu pași sprinteni.

Apoi, un lup în stare, el,
De Mahomet s-asculte,
Cum că să-i fure câte-un miel
Doar ălui cu oi multe.

Un cățelandru, mai apoi,
Cu suflet mare-ntr-însu',
Ce-și doarme somnul de apoi
Lângă, tot brav, stăpân-su.

Pisoiu-Abuherriras ce
Profetu-l ține, iată,
La sân și mult aproape-i e
Celui ce ne e Tată.

ROMULUS BUCUR

Portretul pisicii la tinerețe

„His ineffable effable

Effanineffable

*Deep and inscrutable Singular Name*²³

T.S. Eliot

cotoiul lao zi
își dezmințe numele
e tânăr și relativ
cultivat știe
că o parte a numelui său
(e drept în alt ton)
înseamnă în chineză tigrul
cea ce îl face să se mândrească
cu dungile sale
fulgerând printre cărți
după șoareci de bibliotecă

Bubufnița și mățumățu

În verde ca mazărea luntre,-mi stau pasărea
Pallas-Athenei și-un măț;
Se-mbie cu miere și-o altă-mbiere
Îs banii, mulți, pentru făț-făț.
Bufnița cată la stele și, iată,
Pe țiteră, – ca un fru-fru
De dulce,-i tot cântă într-ast fel: „Mă-ncântă
Cât poți fi de fru-
Ah, ce fru-
Ah, ce fru-
Ce frumos ești, iubite, ce fru...”

Făcându-i, el, curte, – îi spune că,-n curte,
Nu-s păsări ca ea și că el,
De-o viață, adastă s-o ia de nevestă,
Dar hopu-i: de unde inel?
Un an, doi trec încă, pe marea adâncă,
Și, când li se face urât,
Văd, la umbră de bong, un mic mascur oblong
Cu, în rozul său rât,
Cu, în rât,
Cu, în rât,
Cu un ditai inelul, în rât.

„Dacă ai filing [sic!], purcele, pe-un șiling
Ni-l vinzi?...“ Iar el replică „Groh!“,
Și-au mai mers ce-au mai mers, până când un pervers

De curcan îi cunună și – oh! –,
După cina cu linguri marca Lear²⁴, rămași singuri
Încep, hopa-țop, ca nebunii,
Mai bând câte-o glajă, – pe galbena plajă,
Să dănțuie-n aura lunii,
A lunii,
A lunii,
În, magică, aura lunii.

